

Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας σε κατοικίες 2024-2025

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

A/A	Σχόλιο / Εισήγηση	Σχόλια Υπουργείου
1	Ανάγκη για παραχώρηση κινητρων για απόκτηση φωτοβολταικων για ενοικιαστές σε σπίτια ή πολυκατοικίες. Δεν πρέπει να επωφελούνται όλα οι ιδιοκτήτες. Να βρεθεί κάποια φόρμουλα για να μειώσουν κι οι ενοικιαστες το ηλεκτρικό ρευμα οπως πχ τοποθέτηση φωτοβολταικών στα μπαλκόνια ή ταράτσες.	Πέραν της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α3 (Φωτοβολταϊκά για όλους) που για λόγους διαφύλαξης της εισπραξιμότητας του "ποσού αποπληρωμής" οι Αιτητές απαιτείται να είναι ιδιοκτήτες της κατοικίας, για όλες τις υπόλοιπες ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ δεν αποκλείονται οι ενοικιαστές (η προϋπόθεση για χορηγία ΦΒ συστημάτων είναι ο λογαριασμός ηλεκτρικού ρεύματος να είναι στο όνομα του Αιτητή). Το ρυθμιστικό πλαίσιο και πολεοδομικές απαιτήσεις για εγκατάσταση ΦΒ συστήματος είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του Σχεδίου Χορηγιών, υπενθυμίζεται όμως ότι τα τελευταία χρόνια επιτρέπεται η εγκατάσταση ΦΒ συστήματος με τη μέθοδο εικονικού συμψηφισμού (Virtual Net Metering).
2	Could I ask (if not already considered) that complex communities or apartments affected, can apply for a roof insulation grant. The nature of the sizes of roofs in large complexes would need better consideration to square meter coverage or on many complexes, multiple accommodation buildings exist.	Προβλέπεται ήδη στο Σχέδιο Χορηγιών ότι το κάθε διαμέρισμα θεωρείται ξεχωριστή "κατοικία" και μπορεί να υποβληθεί αίτηση από το κάθε διαμέρισμα για την οροφή που είναι ακριβώς πάνω αυτό (δηλ. αν υπάρχουν 2 διαμερίσματα στον τελευταίο όροφο και θα γίνει θερμομόνωση ολόκληρης της οροφής, τότε θα υποβληθούν 2 αιτήσεις).
3	Συγκεκριμένα την Κατηγορία Α3 «Φωτοβολταϊκά για Όλους» και το ανώτατο όριο της ετήσιας κατανάλωσης των 6.000 kWh που καθορίστηκε για να είναι μια κατοικία δικαιούχος για συμμετοχή σε αυτό, σημειώνονται τα ακόλουθα: α) Στην ουσία η σχετική διάταξη αφορά μόνο το έτος 2023 και τα χαρακτηριστικά του, αφού πρέπει να αναμένεται ότι θα συμπληρωθεί ο επιδιωκόμενος αριθμός αιτήσεων εντός του 2024. Όμως, η χρήση ενός μόνο έτους δυνατόν να μην είναι αντιπροσωπευτική των αναγκών/ συνηθειών ενός μέσου νοικοκυριού. Οι τελευταίες διαμορφώνονται ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος και σημειώνουν συχνές διακυμάνσεις. β) Το ένα μόνο όριο ως απόλυτου αριθμού δυνατόν να είναι άδικο και να συνιστά δυσμενή διάκριση για καταναλωτές που θα έπρεπε να αποτελούν στόχο του Σχεδίου όπως με θερμοσυσσωρευτές ή κεντρική θέρμανση ή/και με ηλεκτρικές οικιακές συσκευές και συνακόλουθα με μεγαλύτερη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε σύγκριση με άλλα νοικοκυριά που διαθέτουν εναλλακτική θέρμανση ή χρήση ενέργειας, π.χ. αέριο, θερμάστρες πετρελαίου, κ.λπ. γ) Το όριο δυνατόν να είναι άδικο για καταναλωτές που εργάζονται από το σπίτι ή δεν έχουν την οικονομική ή κινητική ευχέρεια συχνών απουσιών από την οικία τους για διακοπές ή διαμονή σε εξοχική κατοικία σε σύγκριση με πλέον εύπορους ή που διαθέτουν εξοχικές κατοικίες μειώνοντας έτσι την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από την κύρια κατοικία τους. δ) Μπορεί να δημιουργείται άνιση μεταχείριση και για, π.χ., τριμελή ή τετραμελή νοικοκυριά που είναι η συνήθης σύνθεση νεαρών ζευγαριών με 1 ή 2 μικρά παιδιά σε σύγκριση με μονομελή ή διμελή νοικοκυριά, κλπ.	Είναι κατανοητές οι ανησυχίες, όμως ένα Σχέδιο Χορηγιών δεν μπορεί να θέτει εξατομικευμένα ή υποκειμενικά ή περίπλοκα κριτήρια, γεγονός που καθιστά πολύ δύσκολη την εφαρμογή του και δημιουργεί επιπρόσθετα προβλήματα. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τεθεί όριο, το οποίο αποσκοπεί στην εστίαση σε μικρές/μεσαίες κατοικίες/νοικοκυριά που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη. Νοείται ότι κατοικίες/νοικοκυριά που η κατανάλωση τους είναι εκτός ορίου, θα μπορούν να αιτηθούν για την κατηγορία Α1 του Σχεδίου.
4	Βασικό κριτήριο αρκετών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένου και της δικής μας, θα είναι ο χρόνος αποπληρωμής στον ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΕΜΠΡΕΥΟΜΕΝΟ για τον οποίο εάν δεν μας εξασφαλισθούν επιβεβαιώσεις ότι θα είναι αρκετά σύντομος... τότε ίσως να είναι ελάχιστοι αυτή που θα ακολουθήσουν την κατηγορία Α3.	Στο παρόν στάδιο ο μέσος χρόνος καταβολής της χορηγίας για τις ευάλωτες ομάδες είναι 5 μήνες (από την ημερομηνία υποβολής Αίτησης Καταβολής Χορηγίας μέχρι την πληρωμή). Στο υφιστάμενο Σχέδιο συμμετέχει ήδη ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων. Με τις αλλαγές στη διαδικασία που προγραμματίζονται σκοπός είναι ο χρόνος αυτός να μειωθεί στο 1/2 (δηλ. σε 2,5 μήνες). Τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου που θα πρέπει

	Θα πρέπει να βρεθεί μια μέθοδος όπου να εξασφαλίζετε ο εγκαταστάτης, για να μην επηρεάζετε το cash flow της επιχείρησης. Ο μέγιστος «αποδεκτός» χρόνος πληρωμής θα ήταν δύο βδομάδες από την ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ.	να ακολουθούνται και απαιτούν χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για διαχείριση δημόσιου χρήματος.
5	ΝΑ ΔΙΚΑΙΟΥΤΕ ΕΝΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΑΔΕΙΟΥΧΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΑ Η ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΙΑ 50% ΓΙΑ ΟΡΕΙΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΠΩΣ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ Α1 ΚΑΙ Α2	Το ρυθμιστικό πλαίσιο για εγκατάσταση ΦΒ συστήματος είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής του Σχεδίου Χορηγιών - δεν υπάρχει από το Σχέδιο κάποιος περιορισμός στη δραστηριοποίηση αδειούχων ηλεκτρολόγων. Η αυξημένη χορηγία για ορεινές περιοχές εφαρμόζεται στην ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α1 (όχι στην Α2) - όπως έχει ανακοινωθεί θα πρέπει να υπάρχει αντικίνητρο στην επιλογή της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α3 σε σχέση με την Α1, ώστε να αξιοποιηθεί από αυτούς που το έχουν πραγματικά ανάγκη.
6	Η ημερομηνία εκδόσης αδειας οικοδομής / συνδεσης με ΑΗΚ έχει μείνει στο 2007 για τη θερμομονωση ενώ για τα ηλιακα ήταν 2009 και φωτοβολταικα 2017. Σπιτια που ειναι του 2009-2010 αρα σχεδον 15 χρονων και εχουν αναγκη για θερμομονωση οροφης γιατι να μην επιχορηγουνται	Οι ημερομηνίες που προβλέπονται στα Σχέδια Χορηγιών είναι αυτές που, με βάση τη νομοθεσία, ήταν υποχρεωτική η υλοποίηση των αντίστοιχων επενδύσεων. Για τα ηλιακά συστήματα θέρμανσης νερού η ημερομηνία στο Σχέδιο που είχε προκηρυχθεί το 2023 είχε μεταφερθεί στο 2009 (από 2007 που ισχύει η νομική υποχρέωση), λαμβάνοντας υπόψη ότι το συγκεκριμένο Σχέδιο προβλέπει, εκτός από εγκατάσταση, και αντικατάσταση και ότι πρόκειται για εξοπλισμό που απαιτεί στο σύνολο του μετά την πάροδο συγκεκριμένης περιόδου αντικατάσταση. Η θερμομόνωση οροφής αποτελεί επένδυση που, εφόσον ο ιδιοκτήτης προβαίνει σε τακτική συντήρηση και υγραμόνωση ως αναμένεται, δεν απαιτεί αντικατάσταση.
7	Ο περιορισμος για μια χορηγια ανα δικαιουχο/υποστατικο/συστημα ειναι παραλογος. Αν ενα ατομο που ελαβε χορηγια μετακομισει και αφησει το συστημα στην προηγουμενη του οικια, γιατι να μην εχει το δικαιοωμα να τυχει χορηγιας και στο νεο που θα εγκαταστησει; Ο περιορισμος να ισχυει ΜΟΝΟ στο υποστατικο γιατι ενα συστημα συνδεεται με αυτο και οχι απαιρητητα με αυτους που ζουν εκει (δεν εχει καμια λογικη καποιος οταν μετακομισει να παρει το συστημα μαζι του γιατι το κοστος μετακινησης δεν ειναι ασημαντο). Επισης απο τη στιγμη που απαιτειται καινουργιος εξοπλισμος, ενα συστημα δεν μπορει να επιχορηγηθει 2 φορες ετσι κι'αλλιως - οποτε και να παρει καποιος το παλιο συστημα μαζι του, δεν θα μπορει να το επιχορηγηθει ξανα.	Βασικός σκοπός του Σχεδίου Χορηγιών είναι να παρέχει κίνητρο για εγκατάσταση ΦΒ ή/και θερμομόνωσης από φυσικά πρόσωπα στις οικίες που διαμένουν και για το σκοπό αυτό το Σχέδιο είναι δομημένο ως Σχέδιο παραχώρησης μη κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο μη οικονομικής δραστηριότητας. Επιπρόσθετα το Σχέδιο οφείλει να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους και την αποτροπή φαινομένων κατάχρησης. Υπό τα πιο πάνω, το Σχέδιο προφανώς δεν μπορεί να δοθεί το δικαίωμα σε έναν Αιτητή να επιχορηγηθεί για την υλοποίηση μιας τέτοιας επένδυσης και το επόμενο διάστημα να την αποξενώσει (πωλήσει) σε τιμές αγοράς. Συνεπώς, το Σχέδιο Χορηγιών όχι μόνο δεν επιτρέπει την αποξένωση/εγκατάλειψη των επενδύσεων, αλλά προβλέπει ότι σε τέτοια περίπτωση (για περίοδο 5 ετών) η χορηγία θα πρέπει να επιστραφεί.
8	Έχω εγκατεστημένο στο σπίτι μου ΦΒ σύστημα 3kW με net metering από το τον Φεβρουάριο 2014 το οποίο έχει χάσει τουλάχιστον το 20% της απόδοσης του. Παράγει όμως και θέλω να το επεκτείνω. Δεν πήρα χορηγία για την εγκατάσταση του. Οι ανάγκες μου δικαιολογούν 5kW και χρειάζονται άλλα 2kW για να καλύψει τις ανάγκες ηλεκτρικού αυτοκινήτου που επιθυμώ να αγοράσω. Το σχέδιο όπως έχει διαμορφωθεί είναι πολύ περιορισμένο και δεν μπορεί να με καλύψει. Παρακαλώ να τροποποιηθεί ώστε να μπορεί να επιτρέπει είτε την προσθήκη 4kW στο υφιστάμενο σύστημα είτε έστω πλήρη αντικατάσταση μέχρι 7kW.	Το Σχέδιο προβλέπει ρητά για την επιχορήγηση επέκτασης υφιστάμενου συστήματος (βλ. παρ. 14 Σχεδίου Χορηγιών). Δεν εφαρμόζεται για την ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α3 (Φωτοβολταϊκά για όλους) η οποία στοχεύει μόνο νέα συστήματα. Ο ενδιαφερόμενος θα ήταν χρήσιμο επίσης να μελετήσει το "Σχέδιο Χορηγιών για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος για τη φόρτιση ηλεκτρικού οχήματος ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in" (https://resecfund.org.cy/ev_charging_2022).
9	Σχετικά με τη δημόσια διαβούλευση για το Σχέδιο Φωτοβολταϊκά για ΟΛΟΥΣ, θεωρώ ότι ο τίτλος του δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και εισηγούμαι όπως αναθεωρηθεί καθώς υπάρχουν περιορισμοί, όπως η	Τα Σχέδια Χορηγιών αποτελούν <u>κίνητρα</u> για υλοποίηση συγκεκριμένων επενδύσεων και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως επιδόματα ή κοινωνικά ωφελήματα. Αυτό αντικατοπτρίζεται και στην νομοθεσία (Νόμος Λειτουργίας Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε - Ν. 108(Ι)/2022).

	εξασφάλιση άδεια οικοδομής/πολεοδομική πριν την 01/01/2017. Αν το Σχέδιο αποτελείται για ΟΛΟΥΣ τότε θα πρέπει να έχουν δικαίωμα αίτησης ΟΛΟΙ ασχέτως ημερομηνίας πολεοδομικής άδειας ή τουλάχιστον να υπάρχει ένα πιο κοντινό όριο π.χ. πριν 3 – 4 χρόνια, ή ακόμη καλύτερα προτείνω να κατοικείται η οικία για τουλάχιστον 2 χρόνια (με αποδεικτικό ρεύματος). Και τα προηγούμενα σχέδια είχαν αυτό τον περιορισμό ο οποίος αποτρέπει από τα Νεαρά Ζευγάρια να μειώσουν το κόστος ενέργειας τους, ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν με το αυξανόμενο κόστος ζωής και την μεγάλη αύξηση του κόστους δανεισμού τους. Υπάρχει στα πλάνα σας η εξαγγελία και άλλων σχεδίων που να μειώνει αυτό τον περιορισμό όπου η πολεοδομική άδεια πρέπει να εξασφαλιστηκε πριν 7 χρόνια, ασχέτως του τότε τελικά ολοκληρώθηκε και να αποτελείται πραγματικά σε ΟΛΟΥΣ; Επίσης εισηγούμαι όπως μπει πρόνοια σε περίπτωση οφειλής ποσού πέραν των 90 ημερών να είναι δυνατή η αποσύνδεση και αφαίρεση τους με τη συγκατάθεση τους βάση των προνοιών του σχεδίου, ώστε να είναι αποτρεπτικό για όσους συνειδητά θα επιλέξουν μετά να μην πληρώνουν	Συνεπώς δεν μπορεί να δικαιολογηθεί η παραχώρηση κινήτρων για υλοποίηση επενδύσεων που ούτως ή άλλως είναι υποχρεωτικό βάσει νομοθεσίας να υλοποιηθούν. Ο τίτλος της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ "Φωτοβολταϊκά για όλους" αντικατοπτρίζει τη δυνατότητα που δίνεται σε όσους διαμένουν σε υφιστάμενες κατοικίες και δεν μπορούν να εγκαταστήσουν ΦΒ σύστημα με το υπάρχον κίνητρο (μεγ. €1.500 χορηγία) να το πράξουν. Ο τίτλος ακριβώς αναφέρεται σε ΦΒ για όλους και όχι σε χορηγία ή λεφτά για όλους. Σε ότι αφορά τις νέες κατοικίες, αναγνωρίζεται ότι βάσει νομοθεσίας είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση ΑΠΕ, ότι το κόστος των ΦΒ σε σχέση με το συνολικό κόστος ανέγερσης της κατοικίας είναι πολύ μικρό, ότι η επένδυση σε ΦΒ έχει σύντομο χρόνο απόσβεσης και ότι για νέες κατοικίες παρέχονται άλλα κίνητρα (μειωμένο ΦΠΑ). Το Σχέδιο προβλέπει ότι σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στην καταβολή των ποσών πληρωμής ΦΒ συστήματος, υπάρχει δυνατότητα απενεργοποίησης/κλειδώματος του ΦΒ συστήματος.
10	Εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι ο κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει να πληρώνει περί τα 200 τουλάχιστον ευρώ για περίπου έξι χρόνια και μετά να αρχίσει η ελάφρυνση του λογαριασμού του. Το ποσόν αυτό είναι απαγορευτικό για τα πλείστα μικρομεσαία νοικοκυριά και δεν νομίζω να υπάρξει μεγάλη ανταπόκριση. Αντί λοιπόν να δοθούν εκατομμύρια σε πολλούς, καλύτερα τα εκατομμύρια να δοθούν στην ΑΗΚ η και σε άλλους παραγωγούς ρεύματος , ώστε να δημιουργήσουν μεγάλα φωτοβολταϊκά συστήματα και να παράγουν φτηνό ρεύμα. Όταν παράγουν φτηνό ρεύμα είναι επόμενο να επωφεληθούν οι καταναλωτές με χαμηλούς λογαριασμούς. Άρα το συμπέρασμα είναι να επιχορηγηθούν οι παραγωγοί ενέργειας στη δημιουργία μεγάλων φωτοβολταϊκά πάρκων καθώς επίσης για χρήση φυσικού αερίου. Φτηνή παραγωγή, ελάφρυνση των καταναλωτών ,αποφυγή των προστίμων για ρύπους. Τα φωτοβολταϊκά για όλους δεν είναι η λύση. Επιπλέον, γιατί να μην επιτρέπεται η δημιουργία αυτόνομων συστημάτων, είτε για κατοικίες είτε για βιομηχανίες και πρέπει υπόχρεωτικά να γίνονται μέσω της ΑΗΚ;	Το Σχέδιο εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό. Άλλα μέτρα προώθησης των ΑΠΕ και της ΕΞ.Ε υλοποιούνται/εξετάζονται παράλληλα και δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο εξέτασης του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών. Ισχύει ότι με το υφιστάμενο Σχέδιο ο λογαριασμός ηλεκτρισμού θα <u>μειωθεί</u> στα περίπου €200 για περίοδο περίπου 4-5 ετών μέχρι την αποπληρωμή του ΦΒ συστήματος και στη συνέχεια (με την αφαίρεση του ποσού των €150) θα μειωθεί περαιτέρω στα €50. Το πιο πάνω παράδειγμα αφορά σύστημα 4kW όπου σήμερα αντιστοιχεί λογαριασμός περίπου €350. Κατά συνέπεια, εφόσον ήδη το νοικοκυριό καταβάλλει σημαντικά πιο υψηλό κόστος ηλεκτρισμού δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός ο ισχυρισμός για απαγορευτικό ποσό.
11	we should also offer support for installing batteries as well. It can be another program, it can be done later, but it's the solution to the problem we all want. There are no subsidies for batteries in the current plan and no way to buy them together with the Photovoltaics for All scheme and I think in the long-term it can bring problems. If it's not possible to include them (I know it was the initial plan to have batteries installed as well), let's figure out another plan, but in general you need about 10kw of energy storage for a flat, which can cost you about 3000 euro or more, but it's much cheaper than upgrades of a network and create a much stabilized and reliable RES solution, so 25-50% subsidy can create a difference!Second proposal is to	Το Σχέδιο εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό. Άλλα μέτρα προώθησης των ΑΠΕ και της ΕΞ.Ε (περιλ. χορήγησης συστημάτων αποθήκευσης) εξετάζονται και δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο εξέτασης του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών.

subsidize installation of solar canopies with storages on parking places. For example, it's a law in France for all parking spaces to have at least 50% of them covered by solar panels!

<https://cleantechnica.com/2023/02/09/new-law-50-solar-power-over-parking-lots-in-france/> And I think it can make an even more impact for Cyprus with so much sun! It creates both shadow and energy! And with government support it can be done for the whole country! Reducing the necessity to cut trees for more photovoltaic parks around our beautiful island. Third proposal doesn't even require any money. It's about legal approval of using plug-n-play balcony solar. Leroy Merlin started to sell panels like this this month -

<https://www.leroymerlin.com.cy/gr/ilektrologika/fotovoltaika/fotovoltaika-panel/autonomo-fotovoltaiko-prizas-390-w-87914449> But no one in EAC, Energy Agency or any regulation authority can tell me what is the procedure to install them, There are everyone in Germany and Spain, Cyprus approved the legislation of free generation up to 800 watt and we still have no document or procedures of how to install anything like this. This can be a priority as well. Why is it important for Cyprus? 60% of the population live in flats and the roof is too small to install batteries, so no subsidy scheme will ever help them. But this hardware can! And with plug-n-play construction (you just need to put it into the wall socket) it's cheap, it's suitable for anyone and it generates enough energy to cover basic expenses (you can program it to not send electricity to the grid, so no damage to the network). Please, pay attention to this as well. If the legislation is here we will be able to transform the lives of thousands of Cypriots! Fourth proposal is related to energy efficiency. I live in a 20 years old flat and it's cold in it, mainly not because of poor roof insulation, but because of poor window insulation! Insulation materials last for 5-10 years and then you need to replace it, but no one does this! They are not available in shops as well! Only basic window insulation with very low temperature coefficient. I ordered my insulation from Amazon and fixed all the holes in the windows, as well as asked the shutters company to replace the part I can't do and it made a difference! It's 1 degree hotter in the house and I paid just less than 100 euro. Plus, I've updated the insulation of hot water pipes and heating and it has had the effect as well. Many pipes in current houses have damaged insulation, some pipes have no insulation at all because of age and hard sun and replacing it will cost less than 50 euro and will give 100 euro return in one year! I think the program of free changes of insulation or 50% subsidy will not cost a fortune, but will make a huge difference. So my proposals are: 1. Subsidies purchasing of batteries (energy storage for solar panels) 2. Subsidies the installation of solar canopies on parking places 3. Approval of plug-n-play balcony solar installation 4. Scheme to support replacement of windows and pipe insulations.

1. Παρατηρούμε ότι η Κατηγορία 2 που ίσχυε στο αντίστοιχο σχέδιο του 2022-2023 (συνδυασμός θερμομόνωσης οροφής και φωτοβολταϊκών) που προνοούσε τόσο αυξημένη χορηγία για ΦΒ όσο και για θερμομόνωση οροφής σε σχέση με τις μεμονωμένες δράσεις παρουσιάζεται διαφορετικά (σαν bonus) στο νέο σχέδιο κάτι το οποίο είναι λιγότερο ξεκάθαρο σε σχέση με πέρσι. Καλό θα ήταν με κάποιο τρόπο να γίνει πιο ξεκάθαρο, ίσως με επιπρόσθετη αναφορά σε κάθε μία από τις σχετικές κατηγορίες.
2. Καλό θα ήταν να αξιολογηθεί εάν η κατηγορία τύπου Α3 (δηλ. ΦΒ για όλους) θα μπορούσε να εφαρμοστεί και για Θερμομόνωση Οροφής ούτως ώστε η αποπληρωμή της να γίνει μέσω λογαριασμών προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας – αντιλαμβάνομαι ότι η Κατηγορία Α3 είναι καινούρια αλλά καλό θα ήταν να ληφθεί υπόψη για μελλοντικά σχέδια.
3. Παρατηρούμε ότι ενώ τα φωτοβολταϊκά είναι ουσιαστικά πλήρως επιδοτημένα για ευάλωτους καταναλωτές (και ενεργειακά φτωχούς), κάτι τέτοιο δεν ισχύει για θερμομόνωση οροφής των ιδίων νοικοκυριών (75%). Καλό θα ήταν η παροχή χορηγίας για την κατηγορία αυτή να πλησιάζει όσο το δυνατό γίνεται το 100%.
4. Στόχος της προέγκρισης που αναφέρεται στο σχέδιο και του καταλόγου «Συμμετεχόντων Εμπορευόμενων» πρέπει να είναι η παροχή της κρατικής χορηγίας απευθείας στους εμπορευόμενους ούτως ώστε να μειωθεί το κόστος που θα πρέπει να υποβάλει ο κάθε αιτητής εκ των προτέρων. Για παράδειγμα, για μία εγκατάσταση ΦΒ συστήματος 4kW με θερμομόνωσης οροφής, ο οποιοσδήποτε αιτητής θα πρέπει να δώσει €4,000-5,000 επιπλέον, πέραν των εξόδων που θα πρέπει να καλύψει ο ίδιος. Πιθανόν αυτό να είναι και ένας αποτρεπτικός παράγοντας εφαρμογής και των δύο μέτρων μαζί, ή του μεμονωμένου μέτρου θερμομόνωσης το όφελος του οποίου πιθανόν να είναι λιγότερο κατανοητό στο ευρύ κοινό σε σχέση με τα ΦΒ.
5. Το πιο πάνω σημείο 4 (δηλαδή η παροχή κρατικής χορηγίας απευθείας στους εμπορευόμενους) είναι σε ισχύ για ευάλωτα νοικοκυριά και αναφέρεται στον τίτλο σαν ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟ. Ο όρος αυτός όμως δεν έχει συμπεριληφθεί στους ορισμούς. Καλό θα ήταν επίσης να γίνει ακόμη πιο ξεκάθαρο στον τίτλο π.χ. με συμπερίληψη του ακόλουθου «παρέχεται η δυνατότητα καταβολής της χορηγίας απευθείας στον ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟ προς εξόφληση της επένδυσης.»
6. Καλό θα ήταν να υπάρχει και μία επιπρόσθετη κατηγορία αυξημένης επιχορήγησης εάν η εγκατάσταση ΦΒ συνδυάζεται με σύστημα αποθήκευσης, συμπεριλαμβανομένου των ευάλωτων καταναλωτών, με σκοπό την αξιοποίηση περισσότερης ενέργειας από ΑΠΕ ή και ακόμη την μείωση αποκοπής ΦΒ συστήματος.
7. Αξιολόγηση συμπερίληψης επιπρόσθετης κατηγορία αυξημένης επιχορήγησης εάν η εγκατάσταση ΦΒ συνδυάζεται με σύστημα αντλίας θερμότητας.
8. Προτείνουμε όπως τεθεί και δοθεί χρονοδιάγραμμα από την πλευρά του Υπουργείου για την διαδικασία προέγκρισης/έγκρισης. Εάν αυτό είναι

1. Ο Οδηγός του Σχεδίου Χορηγιών ο οποίος έχει τεθεί σε διαβούλευση, αποτελεί τη νομική βάση εφαρμογής του Σχεδίου και όχι το βασικό μέσο πληροφόρησης των αιτητών/ενδιαφερομένων για τις πρόνοιες του. Μετά την έγκριση του Σχεδίου θα γίνει ξεχωριστό και απλοποιημένο υλικό ενημέρωσης για κάθε κατηγορία του Σχεδίου (ως ισχύει με το υφιστάμενο Σχέδιο: <https://resecfund.org.cy/el/sxedia>). Η αντικατάσταση της υφιστάμενης ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 2 (συνδυασμός ΦΒ + θερμομόνωσης) με το bonus έγινε ακριβώς για καλύτερη προώθηση των επενδύσεων θερμομόνωσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι τώρα:
 - (α) δεν απαιτείται η υλοποίηση/πληρωμή και των 2 επενδύσεων πριν τη λήψη της χορηγίας.
 - (β) θα μπορεί να αποστέλλεται απευθείας ενημέρωση/προώθηση σε όσους αιτηθούν για επένδυση ΦΒ ή θερμομόνωσης για τη δυνατότητα εξασφάλισης του bonus σε περίπτωση που υλοποιήσουν εντός 2 ετών και την άλλη επένδυση.
 - (γ) μπορεί να σταλεί ενημέρωση/προώθηση σε όσους έχουν λάβει χορηγία για ΦΒ τα τελευταία 2 έτη για τη δυνατότητα εξασφάλισης του bonus σε περίπτωση που υλοποιήσουν και επένδυση θερμομόνωσης.
2. Θα εξεταστεί μετά την εφαρμογή της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α3 και βάσει αποτελεσμάτων. Σημειώνεται ωστόσο, ότι σε αντίθεση με τα ΦΒ, μια ενδεχόμενη αντίστοιχη ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ για θερμομόνωση παρουσιάζει το σοβαρό μειονέκτημα ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα απενεργοποίησης του συστήματος σε περίπτωση που ο αιτητής δεν ανταποκρίνεται στην καταβολή του ποσού αποπληρωμής.
3. Το θέμα εξετάζεται. Τονίζεται ωστόσο ότι πρόθεση είναι να μην δημιουργηθεί κίνητρο για υλοποίηση μεμονωμένου μέτρου εξοικονόμησης (θερμομόνωση οροφής) το οποίο να είναι πιο ισχυρό από το κίνητρο που παρέχεται σε ευάλωτα νοικοκυριά για συνολική ενεργειακή αναβάθμιση κατοικίας μέσω του Εξοικονομώ και Αναβαθμίζω σε κατοικίες (χορηγία 80%).
4. Βλ. σημείο 1 πιο πάνω. Το ενδεχόμενο για όλες τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ η χορηγία να καταβάλλεται στους εμπορευόμενους είναι αποτρεπτικό, λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα ρευστότητας που πιθανόν να προκληθούν στις επιχειρήσεις και τη στρέβλωση στην αγορά (εμπόδια ένταξης νέων επιχειρήσεων στην αγορά). Αυτήν ακριβώς την ανάγκη επιδιώκει να καλύψει η νέα ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α3.
5. Βλ. σημείο 1 πιο πάνω σχετικά με πληροφόρηση αιτητών/ενδιαφερομένων.
6. Η χορηγία εγκατάστασης συστημάτων αποθήκευσης εξετάζεται και πιθανόν να εφαρμοστεί σε μελλοντικά σχέδια (ανάλογα με εξέλιξη κόστους και αξιολόγηση οφέλους-εναλλακτικών).
7. Η χορηγία για αντλίες θερμότητας εξετάζεται ως ξεχωριστό Σχέδιο και πιθανόν να εφαρμοστεί μελλοντικά. Σε τέτοια περίπτωση, θα μπορούσε να συνδυαστεί με το υφιστάμενο Σχέδιο (κατά ανάλογο τρόπο που εφαρμόζεται το bonus στο υφιστάμενο).
8. Κατά την εφαρμογή της κάθε ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ του Σχεδίου υπάρχει ενημέρωση για το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα διεκπεραίωσης των αιτήσεων. Η ενημέρωση υπάρχει στη σελίδα ενημέρωσης της κάθε ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (βλ. <https://resecfund.org.cy/el/sxedia>) καθώς και για στο ηλεκτρονικό μήνυμα που αποστέλλεται στον κάθε αιτητή κατά την υποβολή της αίτησης του. Το χρονοδιάγραμμα δεν μπορεί να είναι δεσμευτικό.
9. Ανάλογοι οδηγοί γίνονται για όλες τις αιτήσεις του Ταμείου. Παραδείγματα: https://resecfund.org.cy/sites/default/files/2022-06/Odigos_Yponolis_Aitisis_KAT1_2022.pdf https://resecfund.org.cy/sites/default/files/2022-06/Odigos_Yponolis_Aitisis_KAT3A_2022_0.pdf
Με το νέο Σχέδιο η πρόθεση σε κάθε σελίδα συμπλήρωσης αίτησης να υπάρχει επεξηγηματικό βίντεο.

σύντομο, πιθανόν να αυξηθεί ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον. Η «σημαντική επίσπευση» που αναφέρεται είναι αόριστη και όχι δεσμευτική.

9. Σχετικά με την διαδικασία αίτησης, δεν είμαι σίγουρος εάν υπάρχει κάποιος υφιστάμενος σχετικός οδηγός. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνει όπως π.χ. υπάρχει και στην Ελλάδα.

13

1. Ποια είναι τα κριτήρια για εγγραφή στον κατάλογο των εμπορευόμενων συμβαλλόμενων; 2. Πόσος καιρός θα απαιτείται για την καταβολή του ποσού στους εμπορευόμενους για την Α3; μικρές εταιρείες δεν θα μπορούν να συμμετάσχουν αν για την εξόφληση τους θα απαιτείται μεγάλη περίοδος. Υπόψη ότι η περίοδος ολοκλήρωσης ενός έργου λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες αίτησης στην ΑΗΚ, εγκατάστασης, επιθεώρησης και αποστολής του πιστοποιητικού καταλληλότητας μπορεί να πάρει και 3-4 μήνες. Όταν ξεκινήσουν οι αιτήσεις για την κατηγορία μπορεί να υπάρξει ακόμα μεγαλύτερη καθυστέρηση από την ΑΗΚ λόγω όγκου εργασίας. Αν η κυβέρνηση θα χρειάζεται άλλους 2-3 μήνες αντιλαμβάνεστε ότι αυτό θα είναι αποτρεπτικό. Οι εταιρείες εισπράττουν προκαταβολή ύψους 50-60% με την συμφωνία. Κάτι ανάλογο θα πρέπει να ισχύει και στην Α3. Σε διαφορετική περίπτωση δεν θα υπάρχει ανταπόκριση από μικρές εταιρείες και θα δεν θα είναι αρκετός ο αριθμός των συμμετεχόντων για εξυπηρέτηση του μεγάλου όγκου που αναμένεται. 3. Όσο περίεργο και αν σας φαίνεται, το διοικητικό έργο πολλών εταιρειών θα είναι τεράστιο επειδή πολύς κόσμος δεν θα είναι σε θέση να κάνει ούτε καν αίτηση για τον εαυτό του και θα ζητά από την εταιρεία να διεκπεραιώσει όλες τις διαδικασίες. Δεν μπορείτε να αντιληφθείτε την ανειδίκευση και ανικανότητα του κόσμου με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Όπως γινόταν μέχρι τώρα και για τις αιτήσεις χορηγιών όπου τα αναλαμβάνουν όλα οι εταιρείες. Οι 5 χιλιάδες θα είναι λίγα. 4. Το μέγιστο ποσό αποπληρωμής των 1.000 ευρώ ανά κιλοβάτ δεν θεωρείται πλαφόν σωστά; Θα μπορεί μια εταιρεία δηλαδή να συμφωνήσει όσα θέλει με τον αιτητή; Για παράδειγμα, αν το κόστος για ένα σύστημα 4.15 κιλοβάτ είναι 5800 συμπ. φπα, ο αιτητής θα καταβάλει στον εμπορευόμενο 800 +100 ευρώ σε διμερή διακανονισμό, και ο αιτητής θα αποπληρώσει το ΦΒ στον προμηθευτή σε 26 δόσεις των 150 ευρώ = 3900 [3900 (αποπληρωμή)+1000 (χορηγία)+900 (προς τον εμπορευόμενο)]. 5. Η πρόβλεψη μου είναι ότι αν δεν γίνεται γρήγορα η πληρωμή στους προμηθευτές/εγκαταστάτες θα υπάρξουν προβλήματα. Να αναμένετε καθυστερήσεις και από την ΑΗΚ κάτι που θα κάνει ακόμα πιο δύσκολο την επιτυχία της κατηγορίας Α3. Πρέπει να παίρνει προκαταβολή μια εταιρεία με την συμφωνία. 6. Οι 6.000 κατανάλωση κατά το προηγούμενο έτος φαντάζομαι ότι αναφέρεστε στους τελευταίους 6 λογαριασμούς; Θα γίνεται να ληφθεί υπόψη και η κατανάλωση των τελευταίων 3 ετών με υπολογισμό των μέσων όρων όπως γινόταν στο προηγούμενο σχέδιο για υπολογισμό της μέγιστης κατανάλωσης; Και οι 6.000 κιλοβατώρες πόσο αυστηρά θα

1. Βλ. παρ. 17 Σχεδίου Χορηγιών. 2. Η πρακτική καταβολής της χορηγίας στον εμπορευόμενο εφαρμόζεται και σήμερα για την ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3B (ευάλωτοι καταναλωτές), όπου συμμετέχει μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων μικρομεσαίων. Με τις αλλαγές στη διαδικασία που προγραμματίζονται σκοπός είναι το ποσό χορηγίας/αποπληρωμής να καταβάλλεται κατά μ.ο. σε 2,5 μήνες (από 5 μήνες που ισχύει σήμερα). Δεν υπάρχει δυνατότητα παραχώρησης προκαταβολών. Για να μπορούσε το Ταμείο/κράτος να παραχωρήσει προκαταβολές σε εμπορευόμενους πριν την υλοποίηση της επένδυσης, θα έπρεπε κατ' ελάχιστο κατά την εγγραφή τους να απαιτήσει την καταβολή εγγυητικής επιστολής, γεγονός που περιπλέκει την εφαρμογή του Σχεδίου και δημιουργεί ενδεχομένως μεγαλύτερο πρόβλημα στις ΜΜΕ για συμμετοχή. 3. Τα ποσά έχουν καθοριστεί βάσει ιστορικών δεδομένων (πραγματικά τιμολόγια) και αντικατοπτρίζουν τις τιμές που ισχύουν σήμερα. Ο κάθε εμπορευόμενος, στο πλαίσιο της ελεύθερης αγοράς έχει δυνατότητα να αποφασίσει για την τιμολογιακή του πολιτική. 4. Τα ποσά που προβλέπονται στα Σχέδια Χορηγιών αφορούν στα όρια που θα καταβάλει το Ταμείο ως ποσό αποπληρωμής/χορηγίας και δεν αποτελούν πλαφόν τιμής αγοράς του ΦΒ συστήματος. Ισχύει το παράδειγμα. 5. Με τις αλλαγές στη διαδικασία που προγραμματίζονται σκοπός είναι το ποσό χορηγίας/αποπληρωμής να καταβάλλεται κατά μ.ο. σε 2,5 μήνες (από 5 μήνες που ισχύει σήμερα). Δεν υπάρχει δυνατότητα παραχώρησης προκαταβολών. 6. Επιβεβαιώνεται ότι το όριο αφορά στους 6 τελευταίους λογαριασμούς. Το όριο των 6.000 αποτελεί όριο. 7. Το υφιστάμενο Σχέδιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για ίδια κατανάλωση, ισχύει, με την παράταση που δόθηκε, έως τις 29/2/2024. Το Υπουργείο Ενέργειας, θα προχωρήσει με αλλαγές στο εν λόγω Σχέδιο, πριν την προκήρυξή του για το 2024. Μία από τις τροποποιήσεις αφορά ακριβώς τον τρόπο που γίνεται ο συμψηφισμός στις Κατηγορίες του Συμψηφισμού Λογαριασμών και του Εικονικού Συμψηφισμού Λογαριασμών, ώστε οι Κατηγορίες αυτές να καταστούν πιο ελκυστικές.

	τηρούνται; Αν βγαίνει για παράδειγμα 6.100 τι γίνεται; 7. Και ένα σχόλιο που αφορά τον εικονικό συμψηφισμό για επιχειρήσεις που ήταν στο προηγούμενο σχέδιο. Είναι πολύ άδικο το όφελος για τα ΦΒ συστήματα εικονικού συμψηφισμού για επιχειρήσεις να επωφελούνται μόνο το κόστος αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ, τα 11 σεντ δηλαδή. Πως είναι δυνατόν να καταστεί μια επένδυση με αυτά τα δεδομένα σκόπιμη; Επί της ουσίας είναι μια άκυρη κατηγορία. Δεν είναι δυνατόν να σκέφτηκα κάποιος τέτοιο πράγμα. Είναι εντελώς παράλογο. Καλύτερα να μην υπάρχει.	
14	Σχετικά με την Κατηγορία Α3: ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ αλλά και για τις υπόλοιπες κατηγορίες Φωτοβολταϊκών συστημάτων θεωρώ ότι θα έπρεπε στις προδιαγραφές να είναι υποχρεωτικό το inverter να υποστηρίζει μπαταρίες. Συνήθως οι εγκαταστάτες στο σύστημα που προτείνουν στους πελάτες τους περιλαμβάνουν inverter που ΔΕΝ υποστηρίζουν μπαταρίες και οι πλείστοι δεν είναι γνώστες και αν υπάρξει μελλοντικό σχέδιο σχετικό με μπαταρίες πολλοί με εγκατεστημένο φωτοβολταϊκό σύστημα θα ενδιαφερθούν χωρίς να γνωρίζουν ότι θα πρέπει να πληρώσουν επιπλέον ποσό για να αντικαταστήσουν το υφιστάμενο inverter που δεν υποστηρίζει μπαταρίες με κάποιο άλλο που θα υποστηρίζει. Επιπλέον θεωρώ ότι το κράτος θα έπρεπε να προωθεί τέτοια μέτρα ώστε κάθε νοικοκυριό να μπορεί να αποθηκεύει μέρος της παραγόμενης του ενέργειας όταν αυτή δεν χρησιμοποιείται, ώστε τις ώρες που χρειάζεται ενέργεια να χρησιμοποιεί και από την δική του αποθηκευμένη ενέργεια που παράχθηκε χωρίς ρύπους. Τέλος κατά την άποψη μου για τα συγκεκριμένα σχέδια χορηγιών θα έπρεπε να επιδιωχθεί να εγκαθίστανται συστήματα με συγκεκριμένες προδιαγραφές και να καθορίζεται η μέγιστη τιμή τιμολόγησης του συστήματος. Οι περισσότεροι εγκαταστάτες έχουν φέρει μεγάλο όγκο φωτοβολταϊκών συστημάτων που αγόρασαν μαζικά μέσα από τα υπερκέρδη των έργων που ήδη ολοκλήρωσαν. ο μη περιορισμός των υπερκερδών αυτό που επιβαρύνει είναι τους πελάτες - νοικοκυριά χωρίς αυτό να πρέπει να γίνεται.	Το Σχέδιο εξυπηρετεί συγκεκριμένο σκοπό. Άλλα μέτρα προώθησης των ΑΠΕ και της ΕΞ.Ε (περιλ. χορήγησης συστημάτων αποθήκευσης) εξετάζονται και δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο εξέτασης του παρόντος Σχεδίου Χορηγιών. Το πρώτο σημείο έχει σημειωθεί, ως ανάγκη καλύτερης πληροφόρησης των αιτητών για τον εξοπλισμό που θα επιλέξουν. Θα εξεταστούν -γενικά- τρόποι καλύτερης ενίσχυσης της πληροφόρησης των αιτητών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Δεν μπορεί να γίνει υποχρεωτική η αγορά υβριδικού inverter, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος και το γεγονός ότι μπορεί να μην χρειάζεται/στεί από όλους του αιτητές. Για τελευταίο σχόλιο, ως ελεύθερη αγορά, το κράτος δεν έχει δυνατότητα να καθορίσει τιμές ή να επέμβει στον τρόπο λειτουργίας της αγοράς.
15	α) σελ 29) 15.4 2 Αντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας της κατοικίας από το οποίο να διαπιστώνεται ότι ο Αιτητής είναι ιδιοκτήτης ή εκ των ιδιοκτητών της κατοικίας. Τι γίνεται στις περιπτώσεις που ιδιοκτήτης ή εκ των ιδιοκτητών είναι άλλος από τον αίτητή ; [πχ σε περίπτωση αδρογύνου θα μπορεί να επισυναφθεί το πιστοποιητικό του γάμου ή θα πρέπει να αλλαχθεί το όνομα στο λογαριασμό της ΑΗΚ ; β) σελ 32) 17.2 δ. ΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: – εγγύηση απόδοσης του φωτοβολταϊκού συστήματος τουλάχιστον στο 92% της αρχικής του απόδοσης, στο τέλος	(α) Απαίτηση του Σχεδίου είναι όπως η Σύμβαση για την ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α3 (Φωτοβολταϊκά για όλους) γίνει με τον ιδιοκτήτη (ή εκ των ιδιοκτητών) της κατοικίας. Κατά συνέπεια στο παράδειγμα που δίνετε θα πρέπει να γίνει μεταφορά του λογαριασμού στο όνομα του Αιτητή-ιδιοκτήτη. (β) Το Σχέδιο προβλέπει για παραχώρηση εμπορικής εγγύησης, η οποία ακριβώς είναι επιπρόσθετη της νόμιμης εγγύησης των 2 ετών και αποσκοπεί να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των επενδύσεων. (γ) Διαδικαστικά θέματα θα εξηγηθούν κατά την εφαρμογή του Σχεδίου. (δ) Η ενημέρωση αφορά στην επιτυχή σύνδεση του ΦΒ συστήματος με το δίκτυο και την υλοποίηση της επένδυσης. Το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας δεν θα ζητείται πλέον ως αποδεικτικό της επένδυσης. (ε) Με τις αλλαγές στη διαδικασία που προγραμματίζονται σκοπός είναι το ποσό χορηγίας/αποπληρωμής να καταβάλλεται κατά μ.ο. σε 2,5 μήνες (από 5 μήνες που ισχύει σήμερα). Δεν υπάρχει δυνατότητα παραχώρησης προκαταβολών. Για να μπορούσε το Ταμείο/κράτος να παραχωρήσει προκαταβολές σε εμπορευόμενους πριν την υλοποίηση της επένδυσης, θα έπρεπε κατ'

της περιόδου των 7 χρόνων, και – εγγύηση καλής λειτουργίας του φωτοβολταϊκού συστήματος, η οποία να περιλαμβάνει την χωρίς κόστος διόρθωση ή αντικατάσταση οποιασδήποτε βλάβης ή εξοπλισμού του συστήματος για την περίοδο των 7 χρόνων.

Η εγγύηση καλής λειτουργίας για 7 χρόνια δεν είναι λογική . Βάση νομοθεσίας, είμαστε υποχρεωμένοι να την παρέχουμε για 2 χρόνια. Η επιδιόρθωση ή αντικατάσταση εξοπλισμού πέραν των 2 χρόνων χωρίς κόστος [ούτε εργατικά] για άλλα 5 χρόνια είναι εξωπραγματική.

γ) σελ 40) δ.

να δημιουργήσει λογαριασμό στο ηλεκτρονικό σύστημα του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε

Θα δημιουργήσουμε λογαριασμό και να κάνουμε τις αιτήσεις καταβολής χορηγίας από εκείνο το λογαριασμό;

δ) σελ 40) ζ.

να ενημερώνει το ηλεκτρονικό σύστημα του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε, το αργότερο μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την υλοποίηση μιας εγκατάστασης, καταχωρώντας όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και στοιχεία (ως ημερομηνία υλοποίησης θεωρείται η ημερομηνία διασύνδεσης του φωτοβολταϊκού συστήματος με το δίκτυο) Σε 10 ημέρες από την διασύνδεση του φ/β με το δίκτυο δεν είναι αρκετός χρόνος για να έρθει το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας και να γίνει η αίτηση καταβολής της χορηγίας.

ε) Σύμφωνα με τις δικές σας εκτιμήσεις, σε πόσο χρόνο από την αίτηση καταβολής της χορηγίας στον εγκαταστάτη θα γίνεται η πληρωμή;

Μπορεί να γίνεται η καταβολή μέρους του ποσού πιο πριν [πχ. 50%] και να γίνεται η καταβολή του υπόλοιπου ποσού με την διασύνδεση του φ/β με το δίκτυο;

ελαχιστό κατά την εγγραφή τους να απαιτήσει την καταβολή εγγυητικής επιστολής, γεγονός που περιπλέκει την εφαρμογή του Σχεδίου και δημιουργεί ενδεχομένως μεγαλύτερο πρόβλημα στις ΜΜΕ για συμμετοχή.

16

Για το νέο πρόγραμμα ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α3: “Φωτοβολταϊκά για όλους”. 1. Υπάρχει περιορισμός σε ότι αφορά το τελικό ύψος της επένδυσης; Αν δηλαδή ένας αιτητής αποφασίσει να βάλει καλύτερης ποιότητας σύστημα και βάλει ένα σύστημα 4KW αξίας 6000€ με τα αντίστοιχα τιμολόγια και αποδείξεις και τα 1000€ επιπλεων της δανειοδοτησης και επιδότησης τα καταβάλει κατευθείαν στον συμμετέχων εκπορευόμενο γίνεται; 2. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης ΜΕΤΑ την προεγκριση για λόγους που ΔΕΝ αφορούν τον ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ αλλά τον αιτητή Π.Χ. ανακαλυφθεί μετα την προέγκριση και εγκατάσταση ότι ο αιτητής έχει «ιστορικό επισφαλούς πελάτη» ή οτιδήποτε άλλο. ο ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ θα πληρωθεί; 3. Πότε ενημερώνει το Ταμείο ΑΠΕ-ΕΞΕ ο ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ ότι Ολοκληρώθηκε η επένδυση; 4. Για όλες τις συμβάσεις με το Ταμείο ΑΠΕ ΕΞΕ θα μπορούσαμε να στείλουμε την σύμβαση σκαναρισμένη με email ή να το ανεβάζουμε στο ηλεκτρονικό σύστημα του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε για να προχωρά η

Τα ποσά που προβλέπονται στα Σχέδιο Χορηγιών αφορούν στα όρια που θα καταβάλει το Ταμείο ως ποσό αποπληρωμής/χορηγίας και δεν αποτελούν πλαφόν τιμής αγοράς του ΦΒ συστήματος. Διαδικαστικά θέματα θα εξηγηθούν κατά την εφαρμογή του Σχεδίου. Με τις υφιστάμενες διαδικασίες, ο μέσος χρόνος καταβολής της χορηγίας στον εμπορευόμενο (για την ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3B που εφαρμόζεται σήμερα) είναι περίπου 5 μήνες. Με τις αλλαγές στη διαδικασία που προγραμματίζονται σκοπός είναι ο χρόνος αυτός να μειωθεί στο 1/2 (δηλ. σε 2,5 μήνες). Τονίζεται ότι σε κάθε περίπτωση υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου που θα πρέπει να ακολουθούνται και απαιτούν χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για διαχείριση δημόσιου χρήματος.

		διαδικασία Μ'ΕΧΡΙ να έρθει το πρωτοτυπο με κανονικο ταχυδρομείο?5. The Million Dollar Question. Πότε θα πληρωθούν οι συμμετέχοντες Εμπορευόμενοι και δεδομένου ότι το δάνειο το κάνει το κράτος και όχι ο συμμετέχοντας Εμπορευόμενος θα υπάρξει κάποιος τόκος;	
17	Γενικά Σχόλια	Ο ΣΕΑΠΕΚ οφείλει να ενημερώσει το Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για τις ανησυχίες του λόγω της συσσώρευσης και αύξησης των ενδιαφερόμενων Αιτητών για τη Κατηγορία Α3 Φωτοβολταϊκά για ΟΛΟΥΣ ως αποτέλεσμα των διαφόρων εξαγγελιών τους τελευταίους μήνες. Παράκληση μας είναι να γίνουν τα απαραίτητα βήματα ώστε να αποφευχθούν οι όποιες καθυστερήσεις λόγω του μεγάλου και συσσωρευμένου αριθμού αιτήσεων σε όλη τη διαδικασία, από την καταβολή αίτησης μέχρι και την ολοκλήρωση του ελέγχου. Θα πρέπει επίσης να προνοείται ο μέγιστος χρόνος εξέτασης της αίτησης πληρωμής και ο μέγιστος χρόνος αποπληρωμής της επένδυσης στους Συμμετέχοντες Εμπορευόμενους από το Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞ.Ε.	Έχουν ήδη τροχοδρομηθεί ενέργειες για ουσιαστική επίσπευση της αξιολόγησης των αιτήσεων και μείωση του χρόνου καταβολής χορηγίας στο 1/2. Σε σχέση με άλλους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία (ΔΣΔ), το ΥΕΕΒ -στο μέτρο των δυνατοτήτων/αρμοδιοτήτων του- προβαίνει σε ανάλογες ενέργειες για παραστάσεις.
	Γενικά Σχόλια	Παρακαλούμε όπως για την Κατηγορία Α3 Φωτοβολταϊκά για ΟΛΟΥΣ, διευκρινιστεί σε πόσο χρονικό διάστημα ο Αιτητής θα λαμβάνει απάντηση για έγκριση ή απόρριψη της αίτησης προέγκρισης του, από την ημέρα υποβολής της σχετικής αίτησης	Στόχος είναι για όλες τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ οι Προεγκρίσεις να παραχωρούνται εντός μέγιστου διαστήματος 2 μηνών. Νοείται ότι το χρονικό διάστημα αναμένεται να έχει διακυμάνσεις, ανάλογα με τον εκάστοτε αριθμό υποβληθέντων αιτήσεων.
	Γενικά Σχόλια	Με την προσθήκη στο Σχέδιο Χορηγιών της Κατηγορία Α3 Φωτοβολταϊκά για ΟΛΟΥΣ η οποία χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τους πόρους του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε θα πρέπει με κάθε τρόπο να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Ταμείου και κατ' επέκταση η συνέχιση της παροχής ενισχύσεων για ενθάρρυνση και αύξηση της χρήσης ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.	Έχει σημειωθεί το σχόλιο.
	Γενικά Σχόλια	την Κατηγορία Α3 – Φωτοβολταϊκά για ΟΛΟΥ αναφέρεται ότι αφορά εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων μέχρι 4,16kW, των οποίων η συνολική ετήσια κατανάλωση της κατοικίας κατά το προηγούμενο έτος δεν υπερβαίνει τις 6000kWh. Σύμφωνα με τη φόρμουλα που χρησιμοποιεί η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) για την έγκριση φωτοβολταϊκών συστημάτων για σύστημα 4,16kW η συνολική ετήσια κατανάλωση υπολογίζεται στις 6650kWh. Παρακαλούμε όπως υπάρχει συνοχή για την αποφυγή όποιων προβλημάτων	Δεν είναι απαραίτητο να συμβαδίζουν απόλυτα τα δύο όρια. Η προβλεπόμενη εγκατεστημένη ισχύς υπερβαίνει [ελαφρώς] το όριο της κατανάλωσης του προηγούμενου έτους, ώστε να μπορεί να καλυφθεί ενδεχόμενη [μικρή] προβλεπόμενη αύξηση αναγκών, καθώς και για τεχνικούς λόγους (ισχύς συγκεκριμένων πλαισίων * αριθμός πλαισίων υπερβαίνει [ελαφρώς] τις 6.000 kWh).
5.3 α.		Συνιστάται όπως οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της Κατηγορίας Α1 Φωτοβολταϊκά – Γενική Κατηγορία μείνουν ως έχει στο παρόν εφαρμοζόμενο Σχέδιο Χορηγιών και να μην απαιτείται οι εταιρείες να συμπεριληφθούν στο κατάλογο Συμμετεχόντων Εμπορευόμενων για την υλοποίηση	Η προϋπόθεση εγγραφής στον κατάλογο ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ εφαρμόζεται σε όλες τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ και εξυπηρετεί διάφορους σκοπούς, περιλαμβανομένης της καλύτερης ενημέρωσης/υποβολής των αιτητών, μείωσης της γραφειοκρατίας που επωμίζονται οι αιτητές και διασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχορηγούμενης επένδυσης (υποχρέωση εγγύησης). Η εφαρμογή του Σχεδίου Χορηγιών ενισχύει σημαντικά την αγορά προς όφελος των εμπορευόμενων και αναμένεται ότι οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στο Σχέδιο (και θα επωφελούνται από αυτό)

	της. Σε αντίθετη περίπτωση το κόστος που θα επωμισθούν οι Συμμετέχοντες Εμπορευόμενους για την εφαρμογή των επιπρόσθετων απαιτήσεων θα οδηγήσει σε αύξηση της περιπλοκότητας και των τιμών στην εν λόγω Κατηγορία.	θα αναλάβουν πρόσθετες ευθύνες. Κανένας εμπορευόμενος δεν είναι υποχρεωμένος να συμμετάσχει.
5.19	Παρακαλούμε όπως για την Κατηγορία Α1 Φωτοβολταϊκά – Γενική Κατηγορία, στην οποία η Αίτηση υποβάλλεται μετά τη σύναψη Σύμβασης Συμψηφισμού με τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, διευκρινιστεί εάν για την υποβολή αίτησης για λήψη χορηγίας δεν θα απαιτείται το πιστοποιητικό καταλληλότητας. Σε περίπτωση που ισχύει το πιο πάνω παρακαλούμε όπως διευκρινιστεί τότε θα τεθεί σε ισχύ.	Επιβεβαιώνεται ότι δεν θα απαιτείται πλέον Πιστοποιητικό Καταλληλότητας. Η αλλαγή θα εφαρμοστεί για όλες τις αιτήσεις του νέου Σχεδίου.
5.19	Προτείνεται όπως η Κατηγορία Α1 Φωτοβολταϊκά – Γενική Κατηγορία εξαιρεθεί από τη διαδικασία προέγκρισης/έγκρισης και την εμπλοκή του Συμμετέχοντα Εμπορευόμενου.	Δεν υπάρχει τεκμηρίωση του αιτήματος. Βλ. πιο πάνω σχετικά με την προϋπόθεση εγγραφής στον κατάλογο ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ. Η διαδικασία Προέγκρισης εξυπηρετεί διάφορους σκοπούς, περιλαμβανομένης της ενίσχυσης του ελέγχου των επενδύσεων, της διαχείρισης του διαθέσιμου προϋπολογισμού, της μείωσης της γραφειοκρατίας που επωμίζονται οι αιτητές και της σημαντικής επίσπευσης του χρόνου καταβολής της χορηγίας (δεδομένου ότι σημαντικό μέρος της γραφειοκρατίας/ελέγχων μεταφέρεται πλέον στο χρονικό διάστημα πριν την υλοποίηση της επένδυσης).
5.31	Παρακαλούμε όπως διευκρινιστεί με ποιο τρόπο θα διασφαλίζονται οι Συμμετέχοντες Εμπορευόμενοι που θα προχωρήσουν στην εγκατάσταση ενός φωτοβολταϊκού συστήματος, αλλά λόγω εξ υπαιτιότητας του Αιτητή δεν υλοποιηθεί η επένδυση εντός των δέκα (10) μηνών που καθορίζει το Σχέδιο Χορηγιών και δεν υπάρχει η δυνατότητα για Επικαιροποίηση Προέγκρισης.	Δεν είναι κατανοητό αν το σχόλιο αφορά μόνο την ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α3 ή όλες τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ. Σε κάθε περίπτωση, το θέμα -ως ισχύει και σήμερα- αφορά στη συμβατική σχέση μεταξύ πελάτη-εμπορευόμενου και δεν αφορά το Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞ.Ε. Ενδεχόμενη εγγύηση της φερεγγυότητας πελατών οποιασδήποτε επιχείρησης θα αποτελούσε από μόνη της κρατική ενίσχυση. Διευκρινίζεται ότι: (α) η Προέγκριση παραχωρείται στον αιτητή πριν την υλοποίηση της επένδυσης και αποτελεί απόφαση του αιτητή αν θα προχωρήσει (ως ισχύει σήμερα με ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3Β), (β) κατά την παραχώρηση Προέγκρισης δεν υπάρχει οποιοδήποτε ουσιαστικό κόστος για τους εμπορευόμενους, (γ) σε περίπτωση που ο αιτητής μετά την παραχώρηση Προέγκρισης αποφασίσει να προχωρήσει σε υλοποίηση της επένδυσης, ισχύει (σε σχέση με το αίτημα και τη σχέση εμπορευόμενου-πελάτη) ότι θα ισχύει για οποιοδήποτε πελάτη (ακόμα και αν υπέβαλλε αίτηση για χορηγία).
7.14 α.	Θεωρούμε ότι εκτός από τον/τους ιδιοκτήτη/ες της κατοικίας, δικαιούχοι πρέπει να είναι και φυσικά πρόσωπα που χρησιμοποιούν την κατοικία και είναι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας π.χ. ενοικιαστές, όπως εφαρμόζεται και στα μέχρι σήμερα Σχέδια Χορηγιών.	Η απαίτηση ο αιτητής της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α3 να είναι ιδιοκτήτης, αποτελεί μια από τις ασφαλιστικές δικλείδες για να μην τύχει κατάχρησης το μέτρο (δεδομένου ότι ο ενοικιαστής μπορεί ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσει ή να του ζητηθεί να αποχωρήσει από την οικία). Σχετική η εισήγηση ΣΕΑΠΕΚ/ΟΕΒ πιο πάνω περί διαφύλαξης της βιωσιμότητας του Ταμείου. Ο περιορισμός δεν αποτρέπει το ενδεχόμενο ο ιδιοκτήτης να μεταφέρει τον λογαριασμό στο όνομα του και να υποβάλει ο ίδιος αίτηση (ώστε να αναλάβει ο ίδιος ευθύνη για την καταβολή του "ποσού αποπληρωμής") με διευθέτηση μεταξύ ιδιοκτήτη-ενοικιαστή αναφορικά με τον τρόπο πληρωμής των λογαριασμών ηλεκτρισμού.
15.4 2.	Σε συνέχεια του σημείου 9, προτείνεται όπως τα απαιτούμενα δικαιολογητικά διαμορφωθούν με τρόπο ώστε να δίνεται η δυνατότητα και σε φυσικά πρόσωπα που χρησιμοποιούν την κατοικία και είναι οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας να είναι δικαιούχοι του Σχεδίου Χορηγιών.	Ισχύει για όλες τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ εκτός από την Α3 για την οποία ισχύουν όσα αναφέρονται πιο πάνω.

16.1	Θεωρούμε ότι η ενημέρωση για την υλοποίηση της επένδυσης πρέπει να γίνεται από τους Συμμετέχοντες Εμπορευόμενους ή τους Αιτητές βάσει της προεπιλογής για την κατάθεση της χορηγίας. Για παράδειγμα στις Κατηγορίες Α1 και Α2 όταν η χορηγία θα κατατεθεί στο τραπεζικό λογαριασμό του Αιτητή, υπόχρεος για την ενημέρωση για την υλοποίησης της επένδυσης μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος να είναι ο ίδιος	Βλ. πιο πάνω σχετικά με την προϋπόθεση εγγραφής στον κατάλογο ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ. Σε κάθε περίπτωση αναμένεται από τους εμπορευόμενους (οι οποίοι επωφελούνται από το Σχέδιο και από όλες τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ) να αναλάβουν μέρος των διαδικασιών προς όφελος των αιτητών-πελατών τους. Τονίζεται ότι το μέτρο (ενημέρωση υλοποίησης από εμπορευόμενους) είχε εφαρμοστεί ήδη στο "Σχέδιο Χορηγιών για Ηλιακά συστήματα ζεστού νερού χρήσης για κατοικίες 2023" με θετικά αποτελέσματα και χωρίς προβλήματα.
16.1	Θεωρούμε ότι ο χρονικός περιορισμός των 10 εργάσιμων ημερών για ενημέρωση για την υλοποίηση της επένδυσης δεν εξυπηρετεί κάτι και δεν πρέπει να είναι τιμωρητικό για τον Συμμετέχοντα Εμπορευόμενο ή τον Αιτητή σε περίπτωση που εκ παραδρομής υπάρξει καθυστέρηση. Οι Συμμετέχοντες Εμπορευόμενοι αλλά και οι Αιτητές θα ενεργήσουν με στόχο να λάβουν την χορηγία το συντομότερο δυνατόν και εντός του χρονικού πλαισίου των 10 μηνών που καθορίζεται από το εν λόγω Σχέδιο. Συνεπώς, προτείνουμε όπως αφαιρεθεί η πρόνοια αυτή.	Για κάθε ενημέρωση υλοποίησης επένδυσης δεν αναμένεται να απαιτείται χρονικό περιθώριο πέραν των 5 λεπτών. Για τους λόγους που αναφέρονται στην εισήγηση, δεν αναμένεται να υπάρχουν καθυστερήσεις - αντίθετα αναμένεται ότι οι εμπορευόμενοι θα ενημερώνουν το σύστημα σε πολύ πιο σύντομο χρονικό διάστημα. Νοείται ότι σε μεμονωμένες περιπτώσεις που εκ παραδρομής δεν έγινε έγκαιρα η ενημέρωση υλοποίησης επένδυσης, δεν αναμένεται να υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις για τον εμπορευόμενο.
17.2 α. & β. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α1 3. β. και 3. γ.	Η προϋπόθεση για παροχή από τους Συμμετέχοντες Εμπορευόμενους στους Αιτητές εμπορική εγγύηση διάρκειας τουλάχιστον 7 χρόνων χρειάζεται να αναθεωρηθεί. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Ορισμένων Πτυχών που αφορούν τις Συμβάσεις για τις Πωλήσεις Αγαθών Νόμο του 2021 (154(Ι)/2021), η ευθύνη του πωλητή έναντι του καταναλωτή δύναται να λήγει εντός της περιόδου των δύο (2) ετών από την παράδοση του αγαθού και αυτή είναι η εμπορική πρακτική που εφαρμόζει η αγορά σήμερα για εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών συστημάτων από κάποια kW μέχρι και κάποια MW. Περεταίρω διευκρινίζεται ότι στις σημερινές εμπορικές πρακτικές το εργατικό κόστος για την επιδιόρθωση ή και αντικατάσταση εξοπλισμού του φωτοβολταϊκού συστήματος που καλύπτεται από την εγγύηση του κατασκευαστή (εκτός από τα ανταλλακτικά που θα τα παραχωρεί ο κατασκευαστής) τα επωμίζεται ο ιδιοκτήτης του φωτοβολταϊκού συστήματος, συνεπώς κάτι αντίστοιχο πρέπει να εφαρμοστεί και στο εν λόγω Σχέδιο Χορηγιών	Η απαίτηση του Σχεδίου Χορηγιών είναι η παροχή εμπορικής εγγύησης, πέραν της τυπικής νόμιμης εγγύησης 2 ετών που προβλέπει η νομοθεσία, ώστε να διασφαλίζονται η αιτητές και να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητας της επιχορηγούμενης με κρατικούς πόρους επένδυσης. Οι εμπορευόμενοι έχουν ευθύνη να διασφαλίσουν ότι ο εξοπλισμός που θα διαθέσουν/πωλήσουν και ο οποίος θα επιχορηγηθεί, πληροί ελάχιστες ποιοτικές απαιτήσεις και ότι η επένδυση θα λειτουργεί χωρίς προβλήματα για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα (ή αν παρουσιαστούν προβλήματα θα τα διορθώσει), ώστε να δικαιολογείται η εξαρχής υλοποίηση και χρηματοδότηση της επένδυσης. Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή για τέτοιες επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από το κράτος η παραπομπή του αιτητή και της ευθύνης για τη βιωσιμότητα της επένδυσης στον εκάστοτε κατασκευαστή, με τον εμπορευόμενο να αποποιείται ευθύνης, παρόλο ότι ο εμπορευόμενος κατά τη προώθηση/πώληση του ΦΒ συστήματος, προβάλλουν την εγγύηση κατασκευαστή ως στοιχείο της προσφοράς και της επιλεξιμότητας του εξοπλισμού που οι ίδιοι επέλεξαν και διαθέτουν.
17.2 δ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α1 3. ιβ.	Η απόδοση ενός φωτοβολταϊκού συστήματος μπορεί να μετρηθεί με συγκεκριμένη μεθοδολογία και χρήση αισθητήριων οργάνων, μετεωρολογικών και λειτουργικών δεδομένων στο σημείο εγκατάστασης. Αυτή η απόδοση διαφέρει από την εγγύηση απόδοσης του φωτοβολταϊκού πλαισίου η οποία δίδεται από τον κατασκευαστή του πλαισίου και αυτή μπορεί να επαληθευθεί σε εργαστήριο π.χ. Πανεπιστήμιο Κύπρου. Συνεπώς προτείνεται όπως αυτή η προϋπόθεση αναθεωρηθεί αναλόγως.	Έχει αφαιρεθεί η υποχρέωση η εγγύηση απόδοσης του φωτοβολταϊκού συστήματος (92%) λόγω της πολυπλοκότητας στην εφαρμογή της.
18	Θα ήταν καλό για περιοχές που απέχουν από τη πόλη, αλλά δεν βρίσκονται σε υψόμετρο, να έχουν και αυτοί κάποια επιπλέον χορηγία.... Για παράδειγμα η Παραμύθα που είναι σχετικά κοντά στη πόλη (10 χιλ) έχει επιπλέον χορηγία επειδή είναι ορεινή, ενώ ο Πύργος Λεμεσού που είναι 18 χλμ. δεν έχει επιπλέον χορηγία... Επίσης η απόκλιση θερμοκρασίας Παραμύθας- Πύργου είναι ελάχιστη. Για να επωφεληθούν στοχευμένα οι οικογένειες των περιοχών αυτών(π.χ.	Οι ορεινές περιοχές έχουν ενταχθεί στο Σχέδιο Χορηγιών στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων και εξυπηρετούν συγκεκριμένο σκοπό. Η προσθήκη επιπρόσθετων κριτηρίων τα οποία απαιτούν ουσιαστικό έλεγχο (πχ. έλεγχος σύνθεσης/εισοδημάτων νοικοκυριού) αυξάνει την πολυπλοκότητα του Σχεδίου, τη γραφειοκρατία και τον χρόνο διεκπεραίωσης των αιτήσεων.

Πύργος, Μονή κ.α.) που όντως έχουν ανάγκη θα μπορούσε να μπει κάποιο όριο στα οικονομικά εισοδήματα, πέραν αυτών το εεε.

1. Θα ήταν σωστό να ενταχθεί στα σχέδια και η εγκατάσταση Αντλίας Θερμότητας σε αντικατάσταση λέβητα πετρελαίου. Η δράση αυτή είναι από τις προτεραιότητες της ΕΕ. Μάλιστα έχει τεθεί και στόχος για εγκατάσταση αριθμού αντλιών θερμότητας
2. Για τις ορεινές περιοχές θα ήταν καλύτερα να υπάρχει αυξημένο κονδύλι για τους μόνιμους κατοίκους
3. Το ίδιο να ισχύει για πολύτεκνους και ΑμεΑ

1. Σχέδιο Χορηγιών για αντλίες θερμότητας εξετάζεται ως ξεχωριστό Σχέδιο και πιθανόν να εφαρμοστεί μελλοντικά. Σε τέτοια περίπτωση, θα μπορούσε να συνδυαστεί με το υφιστάμενο Σχέδιο.
2. Για ορεινές περιοχές προβλέπεται αυξημένη χορηγία για τις ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Α1 και Β1 - για τις υπόλοιπες ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Α2 και Α3 δεν προβλέπεται δεδομένου ότι με το κίνητρο καλύπτεται (ως χορηγία ή ποσό αποπληρωμής) το συνολικό κόστος της επένδυσης.
3. Οι πολύτεκνοι (που λαμβάνουν επίδομα τέκνου) και τα ΑμεΑ περιλαμβάνονται στα ευάλωτα νοικοκυριά (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Α2 και Β2).